

ויקרא בהר לטווח רחוק

התנ"ך הוא ספר של עם ישראל, ולכן אנחנו מצפים שהתוכן שלו יהיה רלוונטי לעם. אך כאשר אנו קוראים את תחילתה של ההפטרה של השבוע (ירמיהו לב), אנו מגלים שם סיפור אישי משפחתי, שלכאורה איננו אמור לעניין אותנו

ויאמר ירמיהו הנה דבר ה' אלי לאמר: הנה חנמאל בן שלם דדך בא אליך לאמר קנה לך את שדי אשר בענתות כי לך משפט הגאולה לקנות: ויבא אלי חנמאל בן דדי כדבר ה' אל חצר המטרה ויאמר אלי קנה נא את שדי אשר בענתות אשר בארץ בנימין כי לך משפט הירשה ולך הגאולה קנה לך ואדע כי דבר ה' הוא: ואקנה את השדה מאת חנמאל בן דדי אשר בענתות ואשקלה לו את הכסף שבעה שקלים ועשרה הכסף ...

מדוע סיפור פרטי כזה במשפחתו של ירמיהו אמור לעניין אותנו הקוראים, כ-2500 שנים אחר כך? כדי להבין זאת, יש לקרוא את הפסוקים הללו בהקשרם (מתחילת הפרק):

הדבר אשר הנה אל ירמיהו מאת ה' בשנה העשירית לצדקיהו מלך יהודה היא השנה ששנה עשרה שנה לנבוכדנאצר: ואז חיל מלך בבל צרים על ירושלים וירמיהו הנביא הנה כלוא בחצר המטרה אשר בית מלך יהודה: ... כי תלחמו את הפשדים לא תצליחו:

ירמיהו, כנביא, יודע בוודאות שהקץ קרב. הקב"ה מגלה לו שהפעם זה סופי, וממלכת יהודה הולכת לנפול לפני נבוכדנאצר (או נבוכדראצר). כתוצאה מכך יגלו היהודים מן הארץ.

המידע הפנימי הזה, אמור לתת לירמיהו יתרון גדול מאוד בעסקאות הכלכליות שלו. במצב כזה עוברים ל"מוכרים בלבד". מי פתי יקנה שדה במקום בו אנו לא אמורים להיות בעוד זמן קצר? לכן, כאשר הקב"ה מבשר לירמיהו שחנמאל דודו נמצא בדרך אליו למכור לו את החלקה המשפחתית, זה נראה כמו אזהרה – אל תעשה את השטות הזו, חבל על הכסף. אך כאן מגיעה ההפתעה – ירמיהו משתמש בדבר ה', וקונה את השדה, ואפילו עושה כל שביכלתו כדי שלעסקה יהיה תוקף ותיעוד. למה?

את השאלה הזו, שואל ירמיהו בעצמו את הקב"ה, שציווה עליו לקנות, ומקבל תשובה:

הנה הסללות באו העיר ללכדה והעיר נתנה ביד הפשדים הנלחמים עליה ... ואתה אמרת אלי ... קנה לך השדה בכסף והעד עדים והעיר נתנה ביד הפשדים ?? : ויהי דבר ה' אל ירמיהו לאמר: ... כה אמר ה' באשר הבאתי אל העם הנה את כל הרעה הגדולה הזאת פן אנכי מביא עליהם את כל הטובה אשר אנכי דבר עליהם: ונקנה השדה בארץ הזאת אשר אתם אמרים שממה היא מאין אדם ובהמה נתנה ביד הפשדים: שדות בכסף יקנו וכתוב בספר וחתום והעד עדים ... כי אשיב את שבותם נאם ה':

כלומר, סיפור קניית השדה אינו סיפור אישי של ירמיהו, אלא הדגמה של מחשבה לטווח ארוך. העם היוצא לגלות עוד מעט, צריך לקבל דוגמא אישית ממי שהתריע על החורבן זמן רב, שכמו שהחורבן הגיע בסופו של דבר, כך תגיע גם הגאולה. בכך שירמיהו קונה ולא מוכר, הוא מוכיח לעם שיש תקווה, גם אם יקח זמן עד שהיא תמומש.

המחשבה האופטימית של ירמיהו לטווח ארוך, והנכונות להיות דוגמא אישית לכך, מלמדות אותנו, ואת ההנהגה שלנו, פרק חשוב גם בזמנים לא פשוטים.

שבת שלום
יעקב (יוקי) מאיר